

SHRNUTÍ:

1. Obyvatelstvo, rodiny a domácnosti

a. Obyvatelstvo

- Prodlužuje se délka života, ženy se přitom dožívají vyššího věku než muži.
- Až do třiceti let věku v populaci mírně převažují muži. Od třiceti do 49 let je poměr téměř vyrovnaný a od padesáti roků začíná převaha žen, která se s přibývajícím věkem zvyšuje.
- Nejvíce se na zvýšení naděje dožití u žen i u mužů podílela věková kategorie 60 a více let, u mužů výrazně i věková skupina 40-59 let.
- Populace stárne, každoročně se snižuje podíl nejmladších věkových skupin a postupně přibývá obyvatel v nejvyšších věkových skupinách. Týká se to žen i mužů.
- Čím mladší věková skupina, tím je úroveň vzdělání obou pohlaví nejen vyšší, ale též z genderového pohledu vyrovnanější. Především ve středoškolském vzdělání s maturitou ženy nejen dohnaly muže, ale dokonce je předběhly. V případě vysokoškoláků celkově ženy nad muži nepřevažují, avšak postupně je silně dohánějí. Ve věkové kategorii 65 a více let bylo zastoupení vysokoškoláků vyšší v souboru mužů o 9,1 %bodů v porovnání se souborem žen. S nižším věkem bodový rozdíl postupně klesá až na 3,2 %bodů ve věkové kategorii 35-44 roků a ve věkové kategorii 25-34 let je stav již prakticky vyrovnaný (0,8 %bodů, a to dokonce ve prospěch žen). Vývoj tedy nasvědčuje tomu, že pokud jde o vysokoškolské vzdělání, ženy úspěšně útočí na pozice mužů. Svědčí pro to i skutečnost, že ve věkové kategorii 15-24 let je převaha žen s vysokou školou nad stejně vzdělanými muži o 1,1 %bodů, a to přitom značná část této věkové kategorie prozatím neukončila své vzdělání a stále ještě studuje.
- Až do roku 2002 se nejčastěji ženy poprvé vdávaly ve věku 20-24 let, od roku 2003 se nejčastěji vdávají, až když jim je 25-29 let. Současně neustále posilovala i věková skupina 30-34 let. U ženichů byl tento proces obdobný, jen ke změně nesilnější věkové skupiny z kategorie 20-24 let do kategorie 25-29 let došlo dříve, již v roce 2000.
- Nejčastěji se berou partneři, kde nevěsta je mladší než ženich. Dochází však k posilování podílů párů, kde nevěsta je starší a současně k poklesu podílu párů, kde je nevěsta mladší než ženich.
- Většinou se berou lidé se stejnou úrovní vzdělání. Vzrůstá však podíl párů, kde nevěsta má vyšší vzdělání než její ženich a naopak poklesl podíl párů, kde má vyšší vzdělání ženich.
- Rodí se málo dětí přesto, že klesá potratovost. Tento trend lze přičíst z největší části všeobecnému rozšíření moderních způsobů účinné antikoncepce.
- Za posledních deset let se zvýšil průměrný věk matek při narození prvního dítěte o 3,3 roku a průběžně klesá podíl tech nejmladších rodiček, ve věku 15-19 let.
- Za poslední desetiletí se zvýšil na dvojnásobek podíl dětí narozených mimo manželství.
- Zvyšující se úroveň vzdělání žen pozitivně ovlivňuje i vzdělání mladých matek.
- Počet potratů klesá a zvyšuje se věk žen, které potratily nebo podstoupily umělé přerušování těhotenství.
- Rozvodovost je stále na vysoké úrovni, častěji se rozvádějí i starší manželé, roste podíl rozvedených manželství, uzavřených před patnácti a více lety.
- Nejčastější příčinou rozvodů v České republice bývá udávána rozdílnost povah.

b. Domácnosti

- V roce 2005 bylo v České republice celkem více než čtyři miliony domácností. Většinu z nich tvořily úplné rodiny.
- V České republice je celkem 473,1 tisíc neúplných rodin a více než milion domácností jednotlivců. V obou typech těchto domácností je častěji v čele žena než muž: ženy stojí v čele 77,3 % neúplných rodin a 62,6 % domácností jednotlivců.
- Ve všech typech domácností je mezi ženami v jejich čele nejsilněji zastoupena skupina středoškolaček s maturitou a mezi muži v čele jsou to vždy středoškoláci bez maturity. Výše podílů jednotlivých vzdělanostních kategorií se však liší podle typu rodiny a jsou zde i genderové rozdíly.
- Neúplné rodiny s ženou v čele jsou vůbec jediným typem rodiny, kde je mezi osobami v čele podíl osob se základním vzděláním vyšší než podíl osob s vysokoškolským vzděláním.
- V neúplných rodinách žije častěji než v rodinách úplných alespoň jedno závislé dítě. Mezi neúplnými rodinami v čele se ženou je 68,4 % rodin se závislým dítětem, mezi neúplnými rodinami v čele s mužem je jich jen 22,1 %.

- Vzdělanostní struktury žen a mužů v čele neúplných rodin se výrazněji liší než je tomu u úplných rodin a větší vliv má i skutečnost, zda v rodině žije či nežije závislé dítě.
- Podíly úplných rodin s jedním nebo se dvěma dětmi se prakticky shodují. Neúplné rodiny častěji než rodiny úplné mají jen jedno závislé dítě. Úplné rodiny mají častěji i více závislých dětí.
- V roce 2005 bylo mezi osobami v čele českých domácností 88,4 % osob ekonomicky aktivních (mezi ženami to bylo 80,7 % a mezi muži 97,1 %), 11,6 % těchto osob bylo ekonomicky neaktivních (mezi ženami 19,3 %, mezi muži 2,9 %). Nezaměstnaných osob v čele domácností bylo 5,9 % (mezi ženami 7,4 %, mezi muži 4,1 %).
- Podíl ekonomicky neaktivních osob v čele domácnosti byl ve všech typech domácností vždy vyšší mezi ženami než mezi muži. Nejvyšší podíl ekonomicky neaktivních byl mezi ženami v čele úplných rodin, kde ekonomicky neaktivních bylo 20,8 %.
- V roce 2005 bylo mezi nezaměstnanými osobami v čele českých domácností 67,3 % žen.
- Ve všech typech domácností byl podíl nezaměstnaných mezi ženami v čele domácností vyšší než mezi muži v čele. Vůbec nejvyšší podíl nezaměstnaných byl mezi ženami v čele neúplných rodin (11,5 %).
- Mezi nezaměstnanými ženami v čele úplných rodin je bez závislého dítěte 22,4 % a mezi nezaměstnanými ženami v čele neúplných rodin je bez závislých dětí pouze 3,3 %.
- V úplných rodinách jsou struktury zaměstnání žen i mužů v čele prakticky shodné s celkovou strukturou zaměstnání osob v čele všech českých domácností. V ostatních typech domácností se struktura liší.
- Ženy v čele neúplných rodin mají převahu nad muži ve všech kategoriích zaměstnání s výjimkou kategorie „dělníci, řemeslníci a obsluha strojů“, kde žen bylo 43,6 %. V domácnostech jednotlivců byl podíl žen ve všech profesních kategoriích nižší než podíl mužů, pouze v případě kategorie „nižší administrativní pracovníci a pracovníci ve službách a obchodu“ byla struktura podle pohlaví vyrovnána.

2. Zdraví

a. Pracující ve zdravotnictví

- Mezi pracovníky ve zdravotnictví je více než tři čtvrtiny žen. V míře jejich zastoupení však jsou rozdíly podle konkrétního pracovního zařazení. Nejmenší rozdíly ve struktuře podle pohlaví jsou ve skupině lékařů, kde je zastoupení žen i mužů poloviční.
- Muži pracující ve zdravotnictví častěji než ženy zastávají profesi lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta.
- Mezi zubními lékaři mají převahu muži pouze v nejmladší věkové skupině do 29 let. Mezi lékaři převažuje podíl mužů vždy, pouze s výjimkou nejmladších lékařů do 29 let.
- Mezi lékaři byly značné genderové rozdíly podle oborové specializace. Ženy mají nejvyšší zastoupení mezi pediatry, zubními lékaři a hygieniky. Muži převažují v případě chirurgie, gynekologie a porodnictví. V interním lékařství je poměr lékařů a lékařek vyrovnaný.
- V roce 2005 více než polovina zubních lékařů byla ve věku 50 let a starších a týkalo se to bez rozdílu žen i mužů. Lékařů v tomto věku bylo 41,1 %, rozdíly podle pohlaví byly i zde minimální.
- Počet pracovníků ve zdravotnictví se za posledních deset let zvýšil. Došlo při tom ke kvalitativním posunům: na zvýšení se podíleli především odborníci s vysokou kvalifikací a také vyšším podílem muži než ženy (v tak feminizovaném odvětví, jakým je zdravotnictví, to lze z genderového hlediska hodnotit kladně).

b. Náklady nemocenského pojištění

- Každoročně se zvyšují průměrné náklady na jednoho nemocensky pojištěného, přitom náklady na jednu ženu bývají vždy vyšší než náklady na jednoho muže.
- V průběhu života výše průměrné částky vyplacené na nemocenském pojištění jak u mužů tak u žen roste. Výjimku z této úměry tvoří poněkud vyšší náklady na novorozence a malé děti do věku čtyř let a mírné snížení u mužů ve věkové skupině 85 let a více.
- V průběhu života se mění i poměr průměrných nákladů vynaložených na ženy a na muže. Až do dovršení věku deseti let byly náklady vyšší na jednoho chlapce než na jednu dívku. Ve věku 10-14 let se tyto náklady u obou pohlaví vyrovnaly a potom se až do věku 54 let poměr změnil, vyšší náklady byly u žen, přitom nejvyšší rozdíl byl ve věkové skupině 25-29 let. Od tohoto věku se rozdíly podle pohlaví postupně snižují, aby ve věkové skupině 55-54 let došlo opět k převaze na straně mužů, která vrcholí ve věkové skupině 75-79 let. Vyšší naděje dožití žen než mužů se pak

projevila na (o málo) vyšší průměrné částce nákladů nemocenského pojištění na ženu než na muže až v kategorii nejstarších, tj. 85 let a více.

c. Nemocnost, pracovní neschopnost, hospitalizace, úmrtnost:

- Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti v roce 2005 činila 32,8 dnů: u žen to bylo 33,8 dnů a u mužů 31,8 dnů, ženy tedy stonaly v průměru o dva dny déle.
- V porovnání s rokem 1995 vzrostla doba neschopnosti v průměru o 8,4 dnů (ženy 8,5 dnů, muži 8,2 dnů).
- Převážnou část (kolem 90 %) důvodů k pracovní neschopnosti tvoří nemoc. U mužů však je podíl ostatních důvodů k pracovní neschopnosti (především to jsou úrazy) vyšší než u žen.
- Za posledních deset let poklesla jak pracovní tak mimopracovní úrazovost. Pracovní i mimopracovní úrazy se týkají častěji mužů než žen.
- Počet hospitalizovaných v posledních pěti letech pravidelně vzrůstal a vždy mezi nimi mírně převažovaly ženy.
- Jak u mužů tak u žen vzrostl ve srovnání s rokem 2000 průměrný věk hospitalizovaných a snížila se průměrná doba hospitalizace.
- Počty hospitalizovaných, délka hospitalizace a ani průměrný věk hospitalizovaných v roce 2005 se podle pohlaví výrazně nelišily. Genderové rozdíly byly podle typu diagnózy hospitalizovaných.
- Ženy častěji než muži pobývají v nemocnici z jiných příčin, než je nemoc nebo úraz a muži zase častěji než ženy jsou hospitalizováni pro úraz, otravu nebo jiné následky vnějších příčin.
- Nejčastější příčinou hospitalizace v roce 2005 byly jak u mužů tak u žen nemoci oběhové soustavy. Ženy tvořily mezi těmito pacienty 48,3 % a v této skupině hospitalizovaných byl u žen i u mužů nejvyšší průměrný věk pacientů. Průměrná délka hospitalizace byla u žen s touto diagnózou delší než v případě mužů.
- Typicky „mužskou“ nemocí je tuberkulóza a jejich zastoupení se mezi nemocnými neustále zvyšuje.
- Počet nádorových onemocnění narůstá, výskyt tohoto onemocnění je u mužů vyšší než u žen.
- I když se neustále zvyšuje počet nádorových onemocnění, počet zemřelých na tuto skupinu onemocnění se - díky zlepšující se diagnostice a léčebným úspěchům - tak rychle nezvyšuje.
- V posledních letech se zvýšil počet pacientů hospitalizovaných s psychiatrickou diagnózou, přitom se mezi nimi mírně zvýšil podíl mužů. V roce 2005 bylo propuštěno nebo zemřelo v psychiatrických lůžkových zařízeních celkem 60 633 pacientů, z toho bylo 46,3 % žen a 53,7 % mužů. Genderové rozdíly mezi těmito pacienty byly především podle konkrétního typu psychiatrické diagnózy.
- Varující je vzrůst hospitalizovaných z důvodu psychiatrických poruch, způsobených alkoholem a ještě vyšší vzrůst u poruch, způsobených užíváním ostatních psychoaktivních látek. Přitom se to týká jak mužů, tak čím dál více i žen.
- Úmrtnost žen a mužů se celkově neliší a přirozeně se u obou s věkem zvyšuje. Avšak průběh úmrtnosti během života vykazuje genderové rozdíly.
- Pět nejčastějších skupin nemocí, které jsou příčinou úmrtí, jsou u žen i mužů shodné. Patří sem nemoci oběhové soustavy, novotvary, vnější příčiny smrti, nemoci dýchací soustavy a nemoci trávicí soustavy. Pořadí podle míry smrtelnosti na tyto choroby se však u žen a u mužů liší.
- Mezi sebevrahy vždy vysoce převažují muži, přitom se jejich podíl zvyšuje.
- Mezi sebevrahy v roce 2005 bylo nejvyšší zastoupení žen ve věkové kategorii 65 a více let, kde jejich podíl byl 29,3 % a druhý nejvyšší podíl žen byl v kategorii 45-54 let (22,7 %).
- V porovnání s rokem 1993 se počet sebevražd u žen i u mužů ve všech věkových kategoriích snížil, kromě věkové kategorie mužů 55-64 let, kde sebevražd přibylo.
- K relativním posunům ve věkových strukturách sebevražd v roce 2005 oproti sebevrahům v roce 1993 došlo různě u mužů a u žen. K nejvyššímu nárůstu podílu sebevrahů došlo v souboru žen ve věkové skupině 45-54 let, v souboru mužů ve věkové skupině 55-64 let. Nejvíce poklesl podíl v souboru žen i v souboru mužů ve věkové skupině 65 a více let. Sebevraždu tedy páchají častěji lidé mladší než tomu bylo dříve, zejména ženy.

3. Vzdělání:

- Od roku 2000 dochází k výraznějším změnám počtu žáků a studentů pouze na základních a vysokých školách. Každoročně klesá počet žáků ZŠ o desítky tisíc a odráží pokles porodnosti v devadesátých letech. Na vysokých školách naopak studentů přibývá, v akademickém roce 2005/06 navštěvovalo přednášky 296 435 studentů, což je dvojnásobek stavu před deseti lety. Od akademického roku 2004/05 převažují mezi studentstvem dívky.
- Celkově se na gymnáziích počty studentů zvýšily. Ve srovnání s rokem 1993 je v šk. roce 2005/06 na čtyřletých gymnáziích zaznamenán pokles a na víceletých nárůst počtu studentů, ovšem za posledních 5 let jsou trendy opačné, nicméně se pohybují pouze v řádu tisíců studentů. Na víceletých gymnáziích je mezi studenty 56 % dívek, na čtyřletých dokonce 64,2 %.
- V odborném školství došlo celkově k růstu počtu studentů SOŠ a poklesu učňů, přesto od roku 2000 jsou stavy setrvalé a bez větších výkyvů. Mezi studenty SOŠ je 55,8 % dívek, řady učňů jsou jen z 36,3 % tvořeny dívkami.
- Vyšší odborné školy jsou sledovány od roku 2000 a nezaznamenaly v počtech studentů výraznějších změn, dívky tvoří 70,4 % studentů VOŠ.
- Počty pedagogů rostou pouze na vysokých školách, přesto nikoli v odpovídajícím poměru k růstu počtu studentů. Na základních školách úbytek pedagogů není úměrný úbytku žáků. Proto klesá počet žáků na jednoho učitele. Na gymnáziích je trend opačný.

4. Práce a mzdy

- Ekonomická aktivita žen je nižší než u mužů ve všech věkových skupinách, především ve věku 20-34 a nad 55 let.
- Více než polovina ekonomicky neaktivních osob nad 15 let jsou starobní důchodci, z nich 65 % tvoří ženy.
- Dominantní kategorií v postavení v zaměstnání jsou zaměstnanci, podnikatelé se častěji vyskytují mezi muži, jak mezi podnikajícími na vlastní účet, tak mezi zaměstnavateli.
- Odvětvím s nejvyšším počtem pracovníků obou pohlaví je zpracovatelský průmysl s převahou mužů a obchod a opravy s vyšším počtem žen. Muži převažují v odvětvích dopravy, skladování a spojů, zatímco ženy ve zdravotnictví a vzdělávání.
- Podle vykonávaných zaměstnání muži převažují v armádě, mezi řemeslníky, kvalifikovanými výrobci a zpracovateli, dále mezi vedoucími pracovníky a u obsluhy strojů a zařízení. Ženy naproti tomu převládají na nižších administrativních pozicích, ve službách a obchodě, u zdravotnického a pedagogického personálu a v pomocných profesích.
- Míra nezaměstnanosti je obecně vyšší u žen, u mužů jen ve věkových skupinách mezi 15-24 lety. Podle věku jsou ženy v porovnání s muži nezaměstnaností výrazněji ohroženější mezi 25 a 40 rokem. Nejvyšší míra nezaměstnanosti podle vzdělání je u mužů se základním vzděláním, s rostoucím vzděláním nezaměstnanost klesá, u mužů výrazněji.
- Rozdíly mezd žen a mužů jsou ovlivněny odlišnou strukturou zaměstnanosti a strukturou pracovních míst, proto ženy v agregátních údajích dosahují nižších mezd.

5. Sociální zabezpečení:

a) Důchody

- Mezi osobami pobírajícími vdovské či vdovecké důchody představuje podíl žen téměř 90 %.
- Ženy mají převahu také mezi starobními důchodci.
- Muži převažovali mezi invalidními důchodci, u osob pobírajících sirotčí důchod byly podíly žen a mužů vyrovnané.
- Muži mají v průměru vyšší důchody než ženy bez ohledu na typ vyplácených důchodů.
- S rostoucí výší důchodu se podíl žen snižuje.
- V případě vyplácených plných starobních a invalidních důchodů mají ženy převahu u důchodů do výše 7 000 korun, důchody nad 10 000 korun pobírali v podstatě jen muži.

- Průměrná výše nově přiznaných (nekrácených) starobních důchodů (v Kč) zaznamenala v letech 1995-2005 u žen i u mužů trend mírného růstu. Je ovšem otázkou, zda tato míra růstu vyvažuje míru inflace.

b) Nemocensky pojištění

- V roce 2005 bylo na území ČR celkem 4 442 703 nemocensky pojištěných osob, podíl žen zde tvořil 46,8 %.
- Mezi nemocensky pojištěnými ženami jich bylo nejvíce evidováno v sektoru veřejném (více jak 41 % žen), mezi nemocensky pojištěnými muži jich bylo nejvíce v sektoru soukromém (zhruba 45 % mužů). Tento stav z větší části odráží zastoupení žen a mužů v jednotlivých sektorech.

6. Soudnictví, kriminalita:

a) Oběti trestných činů

- V roce 2005 bylo zjištěno 20 168 trestných činů.
- Mezi oběti trestných činů převažovali muži (bylo jich přibližně 55 %).
- U 9,6 % zjištěných trestných činů byly oběti skupiny osob.
- Muži se stávali spíše obětí úmyslného ublížení na zdraví (42,8 % mezi muži), ženy zase častěji oběti loupeže (25,6 % mezi ženami).
- U obětí obou pohlaví se kromě úmyslného ublížení na zdraví a loupeží vyskytovaly poměrně často trestné činy nebezpečného vyhrožování a vydírání.
- U obětí-žen se na čtvrtou pozici dostalo pohlavní zneužívání (zhruba 9 %), páté místo obsadilo znásilnění (týkalo se přibližně 8 % evidovaných obětí-žen). Vydírání bylo až na šestém místě (6,4 % žen).
- U trestných činů znásilnění, pohlavního zneužívání a nebezpečného vyhrožování převládaly mezi oběti ženy, u loupeží, vydírání, vražd a úmyslného ublížení na zdraví byli oběti převážně muži.

b) Pachatelé trestných činů

- Muži převažovali nejen mezi oběti trestných činů, ale také mezi stíhanými a odsouzenými pro trestnou činnost.
- Výraznější genderové rozdíly byly zjištěny v závislosti na druhu trestné činnosti.
- V roce 2005 bylo na území ČR stíháno 87 008 osob, podíl žen představoval 14,6 %.
- Obžalováno bylo 75 223 osob, z toho 13,8 % žen a odsouzeno bylo 67 561 osob, podíl žen zde byl 13,2 %.
- Jestliže v roce 1995 podíl žen mezi stíhanými tvořil 7,2 a mezi odsouzenými 8,3 %, v roce 2005 byl podíl žen mezi stíhanými vyšší než mezi odsouzenými.
- Vyšší podíl žen mezi cizinci než mezi osobami s občanstvím ČR stíhanými pro trestnou činnost byl u mravnostních a majetkových trestných činů.
- Výrazně vyšší podíl žen mezi stíhanými občany ČR než mezi cizinci byl zaznamenán v případě násilných trestných činů, zejména vražd a v případě hospodářské kriminality.
- Podíl žen mezi odsouzenými s vysokoškolským vzděláním se od roku 2000 do roku 2005 téměř ztrojnásobil (ze 4 na 11 %).
- U trestných činů s výraznou dominancí mužů mezi pachateli (kromě vražd, loupeží a opuštění dítěte, kde byla převaha mužů jak mezi pachateli tak mezi oběti), měly mezi oběti výraznou až drtivou převahu ženy.

7. Veřejný život a rozhodování:

a) Volby

- Muži výrazně převládali ve všech typech voleb, a to jak mezi kandidujícími tak mezi zvolenými.
- Relativně nejnižší podíl žen mezi kandidujícími i zvolenými byl ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR v roce 2002 (18,8 % mezi kandidujícími a 11,1 % mezi zvolenými).

- Ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR v roce 2006 byl podíl žen mezi zvolenými o něco vyšší, a sice 15,5 %.
- Strana zelených se ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR v roce 2006 profilovala jako parlamentní strana s nejvyšším podílem mladých kandidátů (a zároveň i kandidátů zvolených) a jako parlamentní strana s nejvyšším podílem žen, a to jak mezi kandidáty tak mezi zvolenými.
- Je třeba si ale uvědomit, že nejsilnější politické strany mají jinou voličskou základnu než Strana zelených. U obou nejsilnějších stran byl podíl žen mezi zvolenými nižší než mezi kandidujícími. Podobně tomu bylo v případě zastoupení nejmladší věkové skupiny.
- Ve všech typech voleb (s výjimkou senátních v roce 2006) byli muži úspěšnější než ženy.
- Nejvyšší úspěšnost měli muži i ženy ve volbách do obecních zastupitelstev (mezi ženami byla úspěšnost 26,0 %, mezi muži 33,2 %), nejnižší pak ve volbách do Evropského parlamentu (2,5 % u žen a 3,2 % u mužů).
- Nejvyšší úspěšnost ve volbách do zastupitelstev obcí zaznamenali muži i ženy ve věku skupinách 40-49 let.
- Nejvyšší podíl žen v dolní komoře národního parlamentu mělo Švédsko, nejnižší podíl žen pak byl v Itálii, Francii a Maďarsku. Česká republika patří k evropským zemím s relativně nízkým podílem žen v dolní komoře parlamentu.

b) Společensky významné pozice

- Ve vysokých rozhodovacích a řídicích pozicích na ministerstvech (ministři, jejich náměstci, ředitelé odborů) jasně dominují muži.
- Ženy převažují na ministerstvech na některých pozicích nižší rozhodovací a řídicí úrovně (mezi vedoucími oddělení) a hlavně mezi ostatními odbornými pracovníky.
- V policii a armádě výrazně převládají muži a tato jejich převaha se ještě zvýrazňuje v případě rozhodovacích a řídicích pozic (v Armádě ČR není v rozhodovací funkci ani jedna žena).
- Nadpoloviční zastoupení žen bylo zjištěno mezi soudci okresních a krajských soudů, naopak mezi soudci vrchních, nejvyšších soudů a mezi soudci Ústavního soudu ČR převládali muži.

8. Věda, technika, informační společnost:

a) Výzkum a vývoj, lidské zdroje

- V oblasti výzkumu a vývoje představoval k 31.12. 2005 podíl žen mezi zaměstnanci 35,0 %.
- Mezi výzkumnými pracovníky byl podíl žen relativně nízký, a to 28,8 %, mezi ostatními pracovníky pak vyšší, a to 43,2 %. Pokud jsou ženy ve výzkumu a vývoji relativně početně zastoupeny, pak v případě nižších odborných pracovníků. Na pozicích vrcholových vědeckých kapacit je podíl žen výrazně nízký.
- Podíl výzkumných pracovníků byl mezi muži pracujícími ve vědě a výzkumu vyšší (více jak 60 %) než mezi ženami (necelých 50 %).
- Nejnižší podíl žen mezi pracovníky výzkumu a vývoje byl zjištěn v sektoru podnikatelském. V sektorech neziskovém a vládním byl podíl žen a mužů vyrovnaný.
- Nejvyšší podíly zaměstnanců ve výzkumu a vývoji byly jak mezi ženami tak mezi muži zjištěny v rámci technických věd (52,7 % mužů a 27,4 % žen). Zatímco u mužů technické vědy dominovaly nadpoloviční většinou, u žen měly přibližně čtvrtinové zastoupení.
- Nejnižší podíly zaměstnanců ve vědě a výzkumu byly zjištěny v lékařských vědách – jednalo se o 19,4 % žen a 8,4 % mužů zaměstnaných ve výzkumu a vývoji.

b) Využívání počítače a internetu

- Z obyvatel České republiky starších 16 let použilo ve druhém čtvrtletí 2006 někdy počítač 4,85 mil. osob (z toho 2,40 mil. žen).
- Mezi uživateli počítače a internetu (osoby starší 16 let pracující v době šetření s počítačem a internetem v posledních 3 měsících) byl podíl žen a mužů vyrovnaný.
- Podle věku převládali muži mezi uživateli počítače a internetu výrazněji až v nejstarší věkové skupině, tj. ve věku 55 a více let.
- Nejvyššími podíly žen i mužů pravidelně užívajících internet v roce 2004 (kde rozdíl ve prospěch mužů jsou relativně malé či zanedbatelné) se vyznačují severské státy (Švédsko, Dánsko, Finsko), podíly zde dosahují hodnot v rozmezí 60-80 %.

Česká republika, spolu s dalšími středoevropskými státy, např. Polskem či Maďarskem patřila k zemím s relativně nízkým podílem osob pravidelně používajících internet. V případě ČR šlo o 22,0 % žen a 28,0 % mužů.

- Muži pracovali s počítačem pravidelněji než ženy a měli převahu téměř u všech činností na internetu provozovaných. Ženy výrazněji převládaly pouze v případě vyhledávání informací o zdraví prostřednictvím internetu.
- Nejnižší podíl žen byl mezi uživateli internetu stahujících počítačové programy.
- Muži také více využívali možností elektronického obchodování, než ženy.
- Ženy pomocí internetu objednávaly nejčastěji knihy, časopisy a učebnice, muži nakupovali pomocí internetu spíše dražší zboží, zejména elektroniku.